

Motion till riksdagen 2012/13:U278

av **Annelie Enochson och Tuve Skånberg (KD)**

Kinas ettbarnspolitik

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförts i motionen om att UNFPA:s verksamhet i Kina bör granskas och redovisas innan nästa beslut om utbetalning av ekonomiskt stöd till organisationen.

Motivering

Påtvingade aborter och steriliseringar är allvarliga kränkningar mot de mänskliga fri- och rättigheterna. FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna och Kairodeklarationen från FN-konferensen om befolkning och utveckling i Kairo (ICPD) stadgar tydligt att statligt tvång inte får förekomma i nationella befolkningsprogram. Den bärande principen är att det är upp till varje individ att avgöra hur många barn man vill ha och när de ska födas – inte staten.

När det gäller Kinas hänsynslösa ettbarnspolitik som infördes 1979 har varje enskilt par bl.a. tvingats begära tillstånd för att få föda, enbart tillåtits att föda ett barn (med undantag för några regioner och om det första barnet är en flicka) och efter att de fått det tillåtna antalet barn antingen tvingats acceptera livmoderinlägg eller sterilisering. Varje oauktorerad graviditet leder till starka påtryckningar att göra abort, och efter en eventuell oauktorerad födsel måste någon av föräldrarna steriliseras. Organisationer som Population Research Institute och Laogai Research Foundation vittnar om en mängd exempel på hot, trakasserier, tvångssteriliseringar, aborter och böter.

Efter en utfrågning i den amerikanska kongressen i december 2004 framhöll Arthur E Dewey, före detta biträdande utrikesminister med ansvar för bl.a. migrationsfrågor, att Kinas ettbarnspolitik alltjämt inbegriper tvångssteriliseringar och tvångsaborter. Därmed innebar den också uppenbara övergrepp mot grundläggande mänskliga fri- och rättigheter. USA upphörde med sitt stöd till FN:s befolkningsfond (UNFPA), pga. dess påstådda stöd till Ki-

Fel! Okänt namn på

nas befolkningsprogram. President Obama återinförde stödet 2009. En ny rapport från the Population Research Institute (PRI) under 2012 i kombination med vittnesbörd i USA:s House Foreign Affairs Subcommittee on Human Rights and International Rights International Programs har återigen visat på FN-organets kollaboration med kinesiska myndigheters kränkningar av mänskliga rättigheter inom ramen för landets ettbarnsprogram. Tvångssteriliseringar, böter motsvarande årslöner och tvångsaborter används fortfarande som metoder för politiken, även i områden där UNFPA verkar. Kinas ettbarnspolitik har bl.a. uppmärksammats internationellt i juli 2012 i samband med att en kvinna i Shaanxprovinsen tvingades abortera ett foster i sjunde månaden. I de regioner och samhällsklasser där konsekvenserna vid brott mot ettbarnspolitiken inte omfattar tvångssterilisering eller tvångsaborter, är de sociala konsekvenserna alltfjämt digra. Cao Tinbing, professor vid Renmin-universitetet, begick självmord genom att hoppa från en hög byggnad efter anklagelser om att vara far till ett andra barn. Professorn hotades med avsked och stod under hård press från omgivningen.

UNFPA:s närvaro legitimerar övergrepp

Enligt Världsbanken uppgick Kinas befolkning 2011 till uppskattningsvis 1,3441 miljarder invånare fördelade i cirka 3 000 län. Möjligheten för UNFPA att överblicka situationen i hela Kina är begränsad. Samtidigt använder den kinesiska regeringen UNFPA:s närvaro för att legitimera sitt program, trots de rapporter om övergrepp som sipprar ut. På så sätt kan situationen i resten av landet, med allvarliga övergrepp emot individer, hållas i skymundan internationellt sett.

UNFPA:s förmåga att inte självt falla in i de metoder Kina använder för att sätta press på kvinnor att abortera undergrävs av FN-organets egna resonemang på sin hemsida. Kina använder propaganda där de uppmanar till lydnad gentemot ettbarnsprogrammet för "landets ekonomis skull". UNFPA stödjer sig också på hänsyn för den nationella ekonomin i sina resonemang:

In the context of the financial crisis, when resources are limited, investing in family planning is even more attractive because it is a cost effective intervention with both short term and long term impact.

Bidragande till USA:s beslut att dra in sin finansiering till FN-fonden var avslöjandet av ett dokument utfärdat i augusti 2003 från Jieshi, med en befolkning på 200 000 invånare, att de lokala myndigheternas metoder inte hade förändrats. Dokumentet som fått beteckningen "Dokument nr 43" föreskriver att "familjeplaneringsuppdraget för hösten 2003 ska påbörjas 26 augusti, och inom 35 dagar ska följande mål uppnås: 1 369 personer ska steriliseras, 818 kvinnor få en spiral insatt, 108 graviditeter sättas igång och 163 aborter utföras". Dokumentet säger också att kvinnor som steriliseras ska kompenseras med 50 yen och kvinnor som genomgår sena aborter ska kompenseras med 300 yen. Harry Wu vid Laogai Research Foundation, den organisation som fått "Dokument nr 43" tillsänt sig säger: "Kinas förtryckande befolkningskon-

Fel! Okänt namn på

troll, godkänd och lovprisad av UNFPA, var för hemsk för att ignoreras av USA, vilket ledde till de inställda betalningarna.” Kina arbetar målmedvetet för att förhindra omvärlden att få kunskap om övergrepp som sker. Internet var blockerat i nordvästra Xinjiang under hela tio månader efter demonstrationerna i Urumqi. Tre uiguriska webbmasters fängslades också till fleråriga fängelsestraff för att ha ”äventyrat statshemligheter” tiden efter kravallerna i Urumqi. På samma sätt är det under stor fara för sin egen säkerhet som människor berättar om repressionerna i samband med ettbarnspolitiken. Vi får inte vända ett blint öga mot detta.

Sveriges stöd till UNFPA

Vi känner stor tveksamhet till det svenska stödet till UNFPA. Det är vår uppfattning att UNFPA:s verksamhet i Kina bör granskas och redovisas innan nästa beslut om utbetalning av svenskt ekonomiskt stöd till organisationen. Detta bör ges regeringen tillkänna.

Stockholm den 3 oktober 2012

Annelie Enochson (KD)

Tuve Skånberg (KD)